

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI

Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları: 1090

ŞEKERİSTAN MEKTUPLARI

-Mevlânâ'nın Gazellerini Türkçe Söyleyiş-

Prof. Dr. Harun Ögmüş

Editör:

Prof. Dr. Dilaver Güner

Tashih:

Emrah Aydemir

ISBN: 978-625-428-065-8

1. Baskı, Ağustos 2022, Ankara, 1.000 Adet

© Bütün Yayın Hakları Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.

Bu Eser Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık Ticaret İşletmesi Yönetim Kurulu'nun 24.03.2022 tarih ve 167 sayılı kararıyla uygun görülmüştür.

Bu eserin ilmi/edebi redaksiyonu İLK SAY Kurulu marifetiyle yapılmıştır.

Yayıncı Sertifika No: 48058

BASKI: **TDV**
YAYIN MATBAACILIK TİC. İŞLETMESİ
BASİMEVİ | PRINTING HOUSE

Ostim OSB Mahallesi, 1256 Cadde, No: 11

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0312 354 91 31 (pbx)

Faks: 0312 354 91 32

e-posta: bilgi@tdv.com.tr

ŞEKERİSTAN MEKTUPLARI

Mevlânâ'nın Gazellerini
Türkçe Söyleyiş

Harun ÖĞMÜŞ

Harun Ögmüş, 1972'de Konya Hatunsaray'da doğdu. İlköğretimini orada tamamladıktan sonra Konya Ulurmak Nuranîye Kur'an Kursu'nda hâfız oldu. 1994'te Konya İmam Hatip Lisesinden, 1998'de Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu ve aynı üniversite bünyesinde hazırlamış olduğu *Kur'an Yorumunda Şiirin Yeri* adlı çalışmasıyla 2006 yılında doktorasını tamamladı. Lisansüstü çalışmaları esnasında ve sonrasında İstanbul'da bulunan İlim ve İrşad Vakfı ve İLADER (İlahiyat Araştırmaları Derneği) bünyesinde Arapça ve tefsir seminerleri verdi. 2009-2011 yılları arasında Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalıştı ve sonrasında Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi'ne geçti. Hâlen aynı üniversitede öğretim üyesi olan Harun Ögmüş, *Câhiliyye Döneminde Araplar -Câhiliyye Şiirine Göre İslâm Öncesi Arap Toplumu ve Kur'an'ın Getirdiği Değişim-* adlı çalışmasıyla doçent; *Tefsîru Sûreti'l-Mâide 1-2* adlı çalışmasıyla da profesör oldu.

Lise yıllarından beri edebiyat ve aruzla ilgilenmekte olan Harun Ögmüş'ün akademik yayınları dışında da çalışmaları mevcuttur. Tamamı aruzla ve bir kısmı klasik tarzda olmak üzere lise yıllarından itibaren yazdığı ilk şiirlerinden oluşan *Hak'tan Hediye* (2007-2008), Endülüs tarihiyle ilgili *Deve mi Domuz mu?* adlı manzum tiyatro (2015-2021) ve *Hayyâm Rubâîlerinden Türkçe Değişler* adıyla 40 rubâî, *Yüzakı* dergisinde tefrika edilmiştir.

Evlî ve üç çocuk babası olan Ögmüş'ün, yukarıdaki çalışmaları dışında da yazı ve şiirleri olup çoğu *Yüzakı* dergisinde neşredilmiş veya neşredilmeye devam etmektedir. Ayrıca Ögmüş'ün, 5 gazeli merhum Cinuçen Tanrıkorur tarafından bestelenmiştir.

İÇİNDEKİLER

Birkaç Söz	XI
-------------------------	----

GAZELLER

O!	2
Her Şey Bahânedir!	3
Yalan!	4
'Mestâne Selâm Eyler' De!	5
Âşıkların Bahârı	6
Önce Cibrîl'le Uçardım Açıp Onlarca Kanat	7
Gönül Elbette Düşer Aşkına	8
Çeker Saçımdaki Teller Dahî Yolunda Elem!	9
Geliyor	10
Sen İstemededen N'etseler Olmaz	11
Bahâr Oldu!	12
Kalem Çekince O Kurbânı Olduğum.....	13
Kalk Ey Uyuyan Kimse, Kalk!	14
Âşık Ötür mü, Aşk ile Âb-ı Hayât İçer!	15
O Perim Geldi!	16
Her Yer Bana Firdevs-i Berîn'dir	17
Keşfoldu Nihâyet Ezelî Sır O Zaman	18
İnciler Bul, Dalıp Ummânıma, Var!	19
Ne Çıkar?	20
An!.....	21
Bedenim Set Çekiyor Can Suyuma	22
Taş Say Beni de!	23
Başka Bir Kâinat Var!	24
Benliğinden Çık Öyle Secdeye Var!	25
Bak!	26
Her Seher Vakti Hayâlinle Bu Gönلüm Avunur.....	27

Gönlüm Elesti Andı mı Serмест Olup Gider	28
Yârin Haberleriyle Çıkıp Geldi Nev-Bahâr	29
Perdenin Ardında Bir Nigâr	30
Getir O Bâdeyi Sâkî!	31
Av Olmak İçin Can Atar Hep Âhûlar	33
Cefâlarla Pâk Olur Gönlün!.....	34
O Eşsiz Nigâra Bak!	35
Kim Senin Enîsin Olur?	36
İşim Harâb Ama Elbette Şems Eder Ma'mûr	37
Hârın Ardına Düşme!	38
Ehl-i Gafleti Kov!	39
Dönüyor Aşk İçin Bütün Gökler	40
Aşk Candır.....	41
Arştan Onlara Binlerce Selâm	42
Tanbur Gibi	43
Öyle Serмест, Öyle Serместim Bugün	44
Sorma!	45
Hadi Can Ver, O Bakıştan, O Dudaktan Korkma!	46
Dildâra Sorun!	47
Bağışlıyor Bana Can Dâim Aşk	48
Çağının Nûh'udur, Uşşâkını Tûfânda Komaz	49
Ben Senin, Sen de Ben	50
Şimdiki Mey Başkadır Benzemez Evvelkine	51
Yüz Ekşitip Yakınan Ham Kalır!	52
O Söylesin Dilerim Tatlı-Serd Sâde Bana	53
Cihanda Yok Bana Aşkından Özge Bir Sığınak	54
Döndür Yine Sâkî O Büyük Kâseyi, Döndür!	55
Selâm Olsun!	56
Döndür Şarâbı, Döndür!	57
Gönlüm	58
Nasıl Kanatlanıp Uçmaz O Lahza Şevk ile Can?	59
Daha Ben Böyle Ne İşler Ederim!	60
Kurtar Düşünceden Bizi Mey Sun da Dembedem!	61
Sırsın Ama Binlerce Nişan Gösteriyorsun	62
Ben Aynayım Ancak Sana!	63
Aşkının Hazzı Nasıl İşledi Bilmem Gönle?	64

Aşk ile Doğdum Bu Sefer	65
O Sözle Cümleye Âşıklığım Ayân Oldu!	66
O Mûsâ Sensin Ey Can, Sen; Seninçün Bir Asâdır Ten!	67
Ben Cübbeyi Rehnettim Meyhânedeki Üryânım	68
Cânımla Senin Cânın Tek Can Gibidir	69
Tava Üstünde Kızarmakta Olan Bir Balığım!	71
Bilmiyorum Hâneyi Ben!	72
Ah Bilsen Efendim, Ah Bilsen Nasıl İnsânım!	73
Sır Gösteren Aynayla Eş Olmuş Gibi Cânım	74
Bugün Aşkınla Bir Efsâne Oldum!	75
Murâdım Odur, Başka Yâr İstemem!	76
O 'Ben' Nerdeyse Göster ki Bulayım!	77
Açtım Kanat Enginlere!	78
Her Dem Seninle Söyleşerek Bî-Lisan Desem!	80
Toz Zerresiyim Senin Yolunda	81
Sevinir Aslına Dönmekte Olan Her Varlık!	82
Gezerim Âlem-i Mânâyı!	83
Demez miydin?	84
Sonunda Erdik O Zâtıyla Sır Olan Yüce Şâh'a	85
Olduk Eyvâh Akıldan da Gönülden de Yinel!	86
Oruç	87
Aşkının Âşıkıyım	89
Ey Âşıkân! Geliniz Bir de Âsuman Görelim!	90
Dâim Bizi Çekmektedir İzzet ve Celâlin!	91
Baht Odur ki Olurum Sen Gibi Sultâna Fedâ!	92
'Eşik Olmuş Yerimiz, Başköşe Olsun' Demeyiz!	93
Taş Gibiydim Ama Mihrinle Mum Oldum Ben, Mum!	94
Nakış Mahzeni Bir Eski Hisâr!	95
Bir Katreyim Ummândan	96
Gece-Gündüz Sana Mihmânım Ben!	97
Lütfedip Bendene Saçtın Rahmet!	98
Senden Kaçış Ne Mümkün!	99
Biz Balıklar Gibi Ummânda Sudan Bî-Haberiz!	100
Yoktur Ölmek Bize Aslâ!	101
İçelim Bâdeyi Testiyle, Surâhî ile Gel!	102
Varıp O Solmayacak Lâlezâre Dek Gideyim!	103

Seni Ben İstiyorum Cân ile, Sen İstemesen de	104
O Kutlu Zâtına Yemîn Olsun!	105
Bir Günâh Aşk Fakat Küfrolur Ondan Dönmek!	106
Geç Arzı, Göklere Sığmaz Beden İçindeki Can!	107
Bakıp da Âdem'e Balçık Gören Laîn Olma!	108
Âdetâ Bir Deveyim Ben Yularından Çekilen!	110
Sen Benim Dostum Olaldan Beridir Ey Cânan!	111
Sırrı Fâş Eyleyecek Haldeyim Artık, Bilesin!	112
Cihanda Aşktır Ancak Benim Bütün Vârım!	113
Sanki Cismim Tekkedir, Her Bir Düşüncem Bir Mürîd	114
Gafletten Uyan! Bak Ne Diyor "Kem Terakû"!	115
Bir Şarap Nehri Akar Kevser'e Eş Gönlümdel!	116
Bu Sunduğun Meyi Sen Hangi Küpten Aldın Acep?	117
Dost Olmasa Gülşen Bile Zından Kesilir!	118
O Sermedî Suda Yüzmek Zamânıdır Şimdi!	119
Dünyâda Vefâ Yok, Bize Sen Bâri Vefâ Kıl!	120
Deryâya Varıp Yok Oldu Ceyhûn!	121
Ben Söyleyemem Sen Beni Söyletmezsen!	122
Mevtâya Sor Bu Gerçeği Sen!	123
Değişir Hep Yeni Bir Şekle Girip Nimetler	124
Nice Oklar Atılır Gaybdan, Esrârı Nihan!	125
Yâd Et!	129
Keşke Senden Gayrisinden Bîhaber Olsaydı Can!	130
Gökte Bir Ses Var!	131
Bir Libastır Şiir Ancak!	132
Ey Âşıklar!	134
Aç da Gül Çehreni Dünyâları Pür-Nür Eyle!	136
Susmak Ne Büyük Bir Kimyâ!.....	137
Cânânı Gördüm Önceki Akşam Düşümde Ben.....	138
Senin Aşkında Yüzen Bir Balığım Ben	139
Âsûdedir O Kimse ki Bakmaz El Ağzına!	140
Sana Bağlanan Kişinin Ele İtibârı Kalmaz!.....	141
Lütf-i Mevlâ ile Aşk Ufkuna Açtık Yelken!.....	142
Bir Başka Çâre Varsa Bırak, Çâre Eyleme!	143
Tûr'u Bin Pâre Eden Aşka Dayanmaz Eymen!	144
Ona Ermek İçin Nedir ki Bu Can?	145

Bastığın Yerler Olur Bir Gülşen!	146
Bu Meyden İçti mi İblis Dahî Olur Âdem	147
Elinde Ben Bir Asâ!	149
Bend Olup Allâh'a Aslâ Gam Yeme!	150
Rûhum Ten Atından İnerек Oldu Piyâde	151
Bir Mermere Karşı Neylesin Cam?	152
Canda Sütten ve Şaraptan Dereler Oldu Revan	153
Kaçıyor	154
Kurt İdik Evvel, Bugün Birer Çobânız	155
Tevbe Etmek Benim İndimde Günâh!	156
Hâra Katlanmayacak Kimse Gülistan Bulamaz!	157
Ben Tenin İçre Canım, Şüphe Falan Etme Aman!	158
Hep Aşkın Eserleriyle!	159
Horozların Sesi Eyler Sabah Şarâbına Da'vet!	160
Uşşâk ile Birlik Ol!	162
Göz Açıp Bakmaya Değmez mi Şu Mehtâb?	163
Tâcın-Kemerin Yoksa Al Tâcı, Kemer Burda!	164
Bir Küpten İçip Herkes Bir Başka Olur Sarhoş!	165
Mest Olması Bilsen Ne Güzeldir, Ne Güzel!	166
Seyr Eyle Gönül Câm!	168
Sen Susun, Ben Dereyim; Hep Seni Koçmak Dilerim	169
Dedi-Dedim	170
Elestin Sesi Gelmez mi İçinden?	171
Olacaktır Bu Yolun Her Eri Bir Tâze Civan	173
Demek Emmâre Oldun!	174
Yâre Ermek Diliyor Her Zerre!	175
Gördü Gönüm Seherde Bir Gülzâr	176
Gönül Şehrinde Gezdim Bir Zamanlar	177
Mest Olup Kaldım Ezelden, Aymam Artık Bir Daha!	178
Dünyâ Bağî Fânî Bir Nakış!	179
Kaçma Gel!	180
Sen Ben Ol Gel de Biraz Kendine Bir Bak Benden!	181
Olmaz Dostum	182
İster Ağlat Beni İster Güldür	183
Yolu Her Medhe Sezâ Yoldaşı Allâh Olanın	184
Bu Gece	185

Onun Görklü Nûrundsın	186
Meysiz ve Kadehsiz Yere Yıktın!	187
Can Bahârından Haber Ver!	188
Seçilmezdi Şaraptan Kâsel!	189
Nerdesin?	190
Sen Ne Şekersin, Ne Şeker!	191
Sen Hangi Bahçenin Gülüsün Böyle?	192
Bu Çamur Varlığının Tutsağı Oldun Kaldın!	193
Kâfi O Şâh Olursa, At Başka Her Ne Varsa!	194
Bugün	195
Bir Gün Çıkıp Gelirse O Dilber Tanır mısın?	196
Aşk Gâibdeki Bir Öd ki Tüter Hep Dumanı	197
En Büyük Sır	198
Senden Şikâyetim Var	199
Bu Akşam	200
Bil Secde Kıldığın Kişi Kim?	201
Aşkın Makâmı Bizler İçin En Güvenli Yer!	202
Sen Başkasın İnan!	203
Gönül ve Aklımı Aşkın Burâk'ı Aldı Gider	204
Çok Sıfatlarla Muttasıftır Pîr!	205
Yüceldi Gün Gibi İnsâniyet	206
Yeter Bu Vakte Kadar Sirke Sattığın Artık!	207
Bugün Hakîkate Erdik, Açıldı Gözlerimiz	208
İster Öldür Beni İster Yaşat!	209
Lügatçe	210
Kaynaklar	239

BİRKAÇ SÖZ

Rahmetli Şefik Can'ın (ö. 2000), *Divân-ı Kebîr -Seçmeler-* adıyla hazırladığı eseri¹ ne zaman edindiğimi hatırlamıyorum. Ancak İlahiyat Fakültesi ikinci sınıfta okurken haftada bir bloktan ibaret olan seçmeli derslerle öğrenmeye başladığım Farsçayı geliştirmek üzere Sa'dî'nin *Gülistân*'ını, Ferîdüddin Attâr'ın *Pendnâme*'sini ve özellikle Hâfız-ı Şîrâzî'nin *Divân*'ını tercümeleriyle mukayese ederek okuduktan sonra Mevlânâ'nın gazellerinin bana çok durağan geldiğini hatırlıyorum.² Bu sebeple söz konusu eser kitaplığında uzun süre durdu. 2006'da askere giderken iki cildini yanımda götürdüğüm hâlde yine çok fazla okuyamadım. Ancak evlere kapandığımız bu salgın günlerinde gönül eğlendirecek bir kitap bulmak üzere elimi kitaplığa attığım bir gün bir cildi tesadüfen elime geldi. Rastgele açtığımda karşıma "dürûğ (yalan)" redifli gazel çıktı. Çok farklı ve çarpıcıydı. Manzum olarak Türkçe ifade etmek istedim. Baktım oluyordu. Sonra bir başka gazeli, "an yegî (o biri)" redifli gazeli denedim. O da oldu. Sonra bir daha, bir daha denedim. Onlar da oldu. Denemelerim başarılı oldukça

¹ Mevlânâ, *Divân-ı Kebîr -Seçmeler-*, haz. Şefik Can, I-IV, Ötüken Yay., İstanbul 2000.

² Bu vesileyle geçen yıl vefat haberini aldığım Farsça hocam Nurettin Bayburtluğil'i rahmetle anıyorum.